

København den 16. Juni 2022

Adoptionspolitisk Forums hørings svar over forslag samt følgelovforslag til Barnets Lov fremsendt den 25. maj 2022

Adoptionspolitisk Forum har modtaget forslag samt følgelovsforslag til Barnets Lov og må konstatere, at Barnet Lov generelt indeholder en række problematikker og svækkelser, men Adoptionspolitisk Forum har valgt at fokusere på kommentering af tvangsadoptionsområdet.

Vores forbehold henholdes særligt til problematikker omkring oprindelig familiers rettigheder, samt fraværet af italesættelsen af de afgørende instansers eventuelle kulturelle bias ved afgørelser. Dette gør, at vi ikke finder fremsendte lovforslag og følgelovforslag brugbart.

Adoptionspolitisk Forum kan kun gentage, at adoption ikke er løsningen på et dårligt plejesystem og at den fuldt lukkede adoptionsmodel ikke er en menneskerettighedsbevarende endside rettighedsbevarende model for alle de instanser, der er i spil ved en evt. adoption.

Konceptet "barnets tarv" kan historisk aflæses meget forskelligt alt efter hvilke mål, der ønskes opnået - gennem tiden har familiens ukrænkelighed været tæt knyttet til barnets tarv, dvs. den oprindelige families retsposition har stået stærkt i forhold til afgørelser om børn.

Adoptionspolitisk Forum påpeger, at man kunne have ambitionen om at flytte fokus fra slægtsfamilien som ukrænkelig uden at svække dennes rettigheder. Dette kunne ske, hvis man turde tænke familiebegrebet bredere og evt. have ambitioner om at skabe tryk og stabil institutionel støtte, der kunne løfte den del af familieforståelsen, et barn syntes at mangle.

Derudover har APF yderligere følgende kommentarer **1-3**

Inden for adoptionsområdet kan vi aflæse følgende større ændringer:

1. en ambition om at kunne dømme til tvangsadoption før fødsel

Adoptionspolitisk Forum kan ikke tilslutte sig, at adoptioner kan foretages før fødsel. Vi finder dette forslag foruroligende, da en adoption juridisk set er en aftale mellem 2 hold juridiske individer - den adopterede (hvor de oprindelige forældre indtræder som juridisk myndighedshaver) og adoptanterne. Ved at ville gennemføre en beslutning om tvangsadoption før barnet er født, er der ikke tale om en individ i juridisk forstand og dermed kan vi kun læse at moderens krop indtræder som juridisk part. Denne åbning af retten til at bestemme over et andet individs krop og kropsfunktion, finder vi ikke gennemtænkt i forhold til lovens hensigt.

Desuden mangler vi en anerkendelse af, at udvikling af forældreegnhed kan ske helt op til fødsel, samt kan udvikle sig markant over tid. At dømme manglende forældreevne uden en efterfødselsobservation - selv hos forældre der åbenlyst ikke tidligere har kunnet tage vare på deres børn fuldt ud, mener vi er at gentage den problematik, der er dømt ulovlig i den norske EMRD dom "Aune mod Norge".

Udgangspunkt bør som absolut minimum være at sikre, at der opretholdes en form for kontakt, for at sikre barnets rettighed og at denne kan revurderes årligt. Desuden er forslaget alt for vagt i forhold til hvilken lovmæssig indsats vil sikre at holde søskende sammen for så vidt muligt.

2. fuldt lukkede adoption ved tidlige adoptioner

Adoptionspolitisk Forum har gennem alle de gange, en adoptionslov skulle kommenteres påpeget de generelle problematikker ved fuldt lukkede adoptioner, hvor den adopterede mister kontakten til oprindelig familie.

Herunder påpeger vi manglende sikring af subsidiaritetsprincippet i FNs børnekonvention,

som den norske menneskerettighedsdom EMRD "Strand Lobben sagen" henviser til. Ved at gennemføre fuldt lukkede adoptioner, kan vi ikke se at Danmark lever op til sin forpligtelse om at arbejde mod en gensammenførsel af familien jvf. EMRD "Aune mod Norge"

Endeligt jvf. § 74. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde faglig støtte til plejefamilier, som ønsker at adoptere et barn eller en ung, som er anbragt i familien. Den faglige støtte skal målrettes situationen før adoptionen - bør selv samme service sikres til oprindelig forældre og udvidet familie for at stille parterne lige.

Adoptionspolitisk Forum mener ikke at retten til kontakt med oprindelig familie bør fjernes og foreslår desuden, at barnet tarv repræsenteres via en upartisk instans som f.eks. en børneombudsmandsperson.

3. muligheder for den adopterede fra 12 år kan ansøge om at få kontakt til oprindelig familie

Adoptionspolitisk Forum finder det fuldstændigt bizart at fratage den adopterede sin basale ret: kontakt med oprindelig familie, når denne er kendt. Der findes så mange muligheder ift. regulering af kontakt, at denne bør kunne tilpasses enhver form for behov og hensyn.

Vi savner i forslaget at man tilgår problematikken omvendt og dermed giver den adopterede mulighed for fra 12 år at frasige sig kontakten i stedet, hvis dette er ønsket.

Derudover mangler vi en redegørelse for følgende:

- afgørelse for samvær eller ej bør gives af en uvildig instans
- de konkrete kriterier, der danner grund for at evt. afvise en ønsket kontakt.
- hvilke ankemuligheder findes der for den adopterede ifald denne ikke er enig i afgørelsen
- hvem der upartisk kan støtte den adopterede i denne proces ifald adoptantfamilien ikke ønsker det

- hvordan staten vil opretholde forpligtelsen til at genforene familie jvf. EMRDs principielle afgørelser indenfor dette område

Endeligt vil Adoptionspolitisk Forum påpege at hvis nationalt adopterede får mulighed fra 12 års alderen at ønske kontakt til oprindelig familie, bør denne ret og mulighed udvides til at gælde transnationalt adopterede også.

Adoptionspolitisk Forum efterlyser at lovteksten forholder sig til den kulturelle bias mange tvangsadskillelser har båret præg af. Her peger vi på den overrepræsentation familier med anden etnisk baggrund end dansk udgør. Vi er ikke betrygget i, at familieretshusene evner at forholde sig til egen bias eller har de rette kompetencer til at sikre, at familier med anden etnisk baggrund end dansk aflæses korrekt ifht. forældreegenhed - det kan komme til udtryk både som fordomme mod specifikke kulturelle baggrunde men også som evt. fordomme baseret på hudfarve, miskommunikation i forhold til f.eks. manglende dansk sprog samt en generel eurocentrisk aflæsning af mimik og adfærd.

Med venlig hilsen
Adoptionspolitisk Forum